

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.401/2014/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Samu István ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – a dr. Tóth Csaba ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2014. március 3. napján kelt 8.P.20.984/2012/38. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 200.000,- (Kettőszázezer) forint másodfokú eljárási költséget, valamint az államnak – külön felhívásra – 978.400,- (Kilencszázhetvennyolcezer-négyszáz) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes néhai házastársa rendszeresen járt **(orvos 1 neve)** szülész-nőgyógyászhoz, majd terhestanácsadásra is nála jelentkezett. A szülész-nőgyógyász szakorvos elvégezte a szükséges ultrahang vizsgálatokat: a nyaki redő vizsgálatot és a 18 hetes genetikai vizsgálatot, melyek negatív eredményt hoztak. A néhai 2006. augusztus 14. napján komplikációmentes szüléssel fiúgyermeknek adott életet. A szülés után 6 héttel jelentkezett nőgyógyászánál, aki mindent rendben talált. Az elhunyt háziorvosa **(orvos 2 neve)** volt, akinél 2007. november 8. és 2008. április 7. között háromszor járt, amely alkalmakkor számára fogamzásgátló tabletta került felírásra, két alkalommal a diagnózisban a „sine morlo” (betegség nélküli) bejegyzés szerepelt. Az ebben az időszakban keletkezett orvosi dokumentációban hasi panaszok nem kerültek feltüntetésre. A felperes házastársa 2008. március 31-én az alperes ügyeletén jelentkezett alhasi panaszokkal. A másnapi nőgyógyászati vizsgálaton azt állapították meg, hogy betegsége nincs, panaszai nem nőgyógyászati eredetűek és háziorvosához irányították. Az ugyanezen a napon elvégzett ultrahang

vizsgálatok sem mutattak kóros eltérést, majd a néhány nappal később készült nőgyógyászati, citológiai vizsgálat is jó eredményt hozott.

A felperes házastársánál 2008. április 21-én nőgyógyásza, **(orvos 1 neve)** kismencedei transzabdominális ultrahang vizsgálatot végzett, melynek során megállapította: „Kornak megfelelő nagyságú uterus afv-ben, endometrium vastagsága 4,8 mm, jobb oldali ovuláriumban érésben lévő 14 mm-es foll, bal oldali ovulárium látótérbe hozható eltérés nélkül, Douglasban folyadék nincs.”

2008. április 28-án a beteg **(város 1 neve)**-re került vastagbél tükrözés céljából, melyről készült lelet szerint a vastagbél utolsó szakaszán minimális gyulladással tünetet észleltek, amelyre gyógyszerrel írtak fel.

A beteget 2008. május 13-án felvették a **(város 2 neve)**-i Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum II. számú Belgyógyászati Klinikájára, ahol ultrahang vizsgálat során a méh baloldalán egy körülbelül 6 X 3 cm-es kóros tömeget találtak. A 2008. május 15-i hasi CT felvetette az ovárium tumor alapos gyanúját, a mellkasröntgen pedig tüdőrákra jellemző árnyékokat mutatott. A május 20-án elvégzett műtét során a petefészek és a méh, valamint az áttétes nyirokcsomók eltávolításra kerültek. A szövettani vizsgálat a méhre és a függelékekre terjedő chorio carcinoma megbetegedést állapított meg. A beteg kemoterápiás kezelését 2008. június 11-én megkezdték, azonban a hasi ultrahang és a mellkasröntgen vizsgálatok gyors progressziót igazoltak, ezért 2008. július végén-augusztus elején terápiaváltás történt. Az augusztus 28. napjára előírt kezelésen a beteg már nem tudott megjelenni, azt megelőzően azonban az alperes belgyógyászati osztályán kezelték, ahonnan saját felelősségére augusztus 17. napján távozott.

A felperes házastársa 2008. augusztus 27-én ismét bekerült az alperes belgyógyászati, majd onnan a krónikus belgyógyászati osztályára, ahol állapota fokozatosan romlott, végül 2008. október 3. napján elhunyt.

A felperes módosított keresetében 10.000.000,- forint nem vagyoni, 670.000,- forint vagyoni kártérítés és kamatai, továbbá 2008. október 3. napjától havi 130.000,- forint járadék megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Indokolásában arra hivatkozott, hogy az alperes orvosai gondatlanul jártak el, amikor az elvégzett vizsgálatok során nem észlelték a beteg rosszindulatú daganatát. Álláspontja szerint megfelelő gondosság esetén már 2007 novemberében diagnosztizálni kellett volna házastársánál a betegséget, amely esetben gyógyulására is esély lett volna, de legalábbis élete lényegesen meghosszabbítható lett volna.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes házastársa egy igen ritka és rendkívül agresszív, gyors kifejlődésű, rosszindulatú daganatos megbetegedésben szenvedett, mely rendkívül nehezen észlelhető. Hangsúlyozta, orvosai a vizsgálatok során megfelelő gondossággal jártak el.

A **(város 1 neve)**-i Törvényszék 8.P.21.032/2009/60. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

A felperes fellebbezése folytán eljáró **(város 2 neve)**-i Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pf.I.20.320/2012/9. sorszámú végzésével – a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül – hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Határozatának indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság lényeges mulasztást követett el azzal, hogy onkológus szakértőt nem rendelt ki, mivel az eljáró szakértők onkológiai szakkérdésekben kompetenciával nem rendelkeznek. A megismételt eljárásra ezért előírta onkológus szakértő kirendelését, akinek szakvéleménye ismeretében – amennyiben arra szükség van – meg kell kísérelni a nőgyógyászati szakkérdésben adott szakvélemények közötti ellentmondás feloldását a szakértők személyes meghallgatása útján, ennek esetleges eredménytelensége esetén pedig nem mellőzhető az ügyben szakértői testület kirendelése.

A megismételt eljárásban hozott ítéletével az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A határozatának indokolásában kifejtettek szerint a korábbi elsőfokú eljárásban megkísérelte a bírósági iratokat kézbesíteni **(orvosszakértő 1 neve)** szakértő részére, azonban azok a cím elégtelensége miatt nem voltak kézbesíthetők, ezért nem került sor **(orvosszakértő 2 neve)** igazságügyi orvosszakértővel történő együttes meghallgatására. A **(város 2 neve)**-i Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésének a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatása kapcsán rámutatott, az újabb szakértői bizonyítás elrendelése előtt megtekintette az igazságügyi szakértők névjegyzékét és megállapította, hogy abban onkológus igazságügyi szakértő nem szerepel. Annak érdekében, hogy az iránymutatásnak eleget tegyen, megkereste az Országos Onkológiai Intézet Nőgyógyászati Osztályának osztályvezető főorvosát, az általa javasolt személyek azonban a megismételt eljárásban nem voltak kirendelhetők. Ezt követően a szakvélemény elkészítésével **(orvosszakértő 3 neve)** igazságügyi orvosszakértőt, szülész-nőgyógyász, onkológus és klinikai onkológus szakorvost bízta meg. Az általa elkészített szakvélemény alapján megállapította, hogy az alperes orvosai szakmai szabályszegést, mulasztást nem követtek el. Szakvéleménye **(orvosszakértő 2 neve)** – korábban eljáró – szakértő szakvéleményét teljes egészében alátámasztotta. Kiemelte, a perbeli esetben utóbb diagnosztizált betegségből annak korábbi megjelenésére, lehetséges első felismerésére visszakövetkeztetni a daganatok viselkedésének és természetének szerteágazó volta miatt rendkívül nehézkes, egyben nem megalapozott feltételezésekre kényszerít a szakértőt. Hangsúlyozta, a néhai háziorvosa nem a korábbi eljárás során tanúként meghallgatott és magát az elhunyt háziorvosaként említő **(orvos 3 neve)** volt, hanem **(orvos 2 neve)**. **(Orvos 3 neve)** tanúvallomását pedig – amely valójában szubjektív vélemény – semmilyen orvosi dokumentáció nem támasztja alá tekintetben, hogy 2008 januárjától kifejezetten romlott volna a beteg állapota, a háziorvostól származó orvosi dokumentációk ezt kifejezetten cáfolják. **(Orvosszakértő 3 neve)** igazságügyi orvosszakértő szakvéleménye alapján ugyanakkor egyértelműen megállapítható, hogy a perbeli esetben sem olyan tapintási, sem olyan ultrahang lelet nem volt, amelyekre figyelemmel feltételezni lehetett volna a rosszindulatú nőgyógyászati betegséget, a hasi panaszokon kívül ugyanis egyéb pozitív lelet nem állt rendelkezésre, a panaszoknak viszont szerteágazó okai lehetnek. A képzakotó

vizsgálatok nem eredményeznek tévedhetetlen leletet, jelen esetben pedig többen, több alkalommal vizsgálták a beteget és egyikőjük sem talált arra utaló jelet, hogy rosszindulatú betegség irányában kellene kutatni. Az aggálytalan szakértői vélemények alapján az elsőfokú bíróság a szakértői testület kirendelését szükségtelennek találta. A rendelkezésre álló adatok ismeretében állapította meg, hogy az alperes orvosai az Eütv. 77. § (3) bekezdésében írt gondossági mérce szerint jártak el, szakmai, etikai szabályt nem szegtek, a beteg élete azonban így sem volt megmenthető.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és az alperes kereset szerinti marasztalása érdekében. Fenntartotta azt az elsőfokú eljárások során következetesen hangoztatott álláspontját, miszerint a néhait jól ismerő, tapasztalt **(orvos 1 neve)** szülész-nőgyógyász főorvosnak a petefészek daganat szempontjából közepes fokban veszélyeztetett páciens határozott időpontra vissza kellett volna rendelnie ellenőrzésre, hasi fájdalom esetén pedig ovárium tumor jelenlétére kellett volna gondolnia, erre tekintettel további vizsgálatokra, így hüvelyi ultrahangra, vérvizsgálatra, CT-re kellett volna küldenie. Véleménye szerint **(orvosszakértő 2 neve)** és **(orvosszakértő 3 neve)** szakértők szakvéleményei megalapozatlanok, ezekkel szemben hivatkozott **(orvosszakértő 1 neve)** igazságügyi szakértő szakvéleményére, amely az alperes polgári jogi felelősségét alátámasztotta. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során nem tett eleget a **(város 2 neve)**-i Ítéletábra iránymutatásának a szakértők együttes meghallgatására vonatkozóan. Hivatkozott arra, hogy **(orvosszakértő 1 neve)** a szakvéleményén szereplő mobiltelefonszámon elérhető, a felperes kapcsolatba tudott lépni vele és elmondta, hogy a szakvéleményen szereplő lakcímen tartózkodik. Fellebbezésének kiegészítésében utalt **(szerző neve)** Az onkológia alapjai című egyetemi tankönyvére. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletéből nem megállapítható, milyen adatokra, illetve szakirodalomra alapította döntését.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helyes indokai szerinti helybenhagyásra irányult.

A fellebbezés **alaptalan**.

A felperes jogorvoslati kérelmét alapvetően két körülményre alapította. Egyrészt hivatkozott **(orvosszakértő 1 neve)** igazságügyi szakértő korábbi elsőfokú eljárásbeli szakvéleményében foglaltakra, másrészt a **(város 2 neve)**-i Ítéletábra Pf.I.20.320/2012/9. sorszámú hatályon kívül helyező végzésének indokolására, amely a megismételt eljárásra előírta onkológus szakértő kirendelését, valamint a korábbi elsőfokú eljárásban beszerzett szakvélemények közötti ellentmondás feloldását a szakértők személyes meghallgatása útján, amely – álláspontja szerint – elmaradt.

A Pp. 252. § (4) bekezdése értelmében a hatályon kívül helyező végzésnek tartalmaznia kell az elsőfokú ítélet ismertetését, a hatályon kívül helyezés okait,

továbbá az új eljárásra vonatkozó utasításokat. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a másodfokú bíróság iránymutatásaihoz kötve van. Az elsőfokú bíróságnak ez a kötöttsége mindaddig fennáll, amíg ugyanaz a peranyag, mint amelyet a másodfokú bíróság a döntésénél figyelembe vett. A kötöttség tehát nem abszolút: amennyiben az újabb eljárás során új tények, bizonyítékok merülnek fel, melyek a másodfokú bíróság megállapításait megdöntik, és az elrendelt bizonyítást a per időközbeni alakulása feleslegessé teszi, akkor az elsőfokú bíróság újabb tényállást állapíthat meg és újabb következtetésekre juthat, illetve az előírt, utóbb azonban szükségtelenné vált bizonyítást mellőzheti (EBH 2006. 1414. számú jogeset). Természetesen olyan bizonyítás sem folytatható le, melyről bebizonyosodik, hogy objektív akadályba ütközik. Ilyen esetben a szükséghez képest, a releváns ténybeli és jogi kérdések figyelembe vételével kell meghatározni a további bizonyítási cselekményeket.

Jelen esetben a **(város 2 neve)**-i Ítéltábla a hatályon kívül helyező végzésében a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásként onkológus igazságügyi szakértő bevonását írta elő, akinek *szakvéleménye ismeretében – amennyiben arra szükség van –* a szakértők személyes meghallgatása útján fel kell oldani a szakvélemények közötti ellentmondást.

Az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet tartalmazza az igazságügyi szakértői szakterületek felsorolását, melynek 2. számú melléklete részletezi az orvosi kérdésekben felmerülő szakterületek megnevezését. E mellékletben onkológia szakterület nem szerepel. A megismételt eljárásban ezért az elsőfokú bíróság – az objektív akadály miatt – azzal tett eleget a hatályon kívül helyező végzés iránymutatásának, hogy onkológus szakvizsgával is rendelkező igazságügyi szakértőt rendelt ki **(orvosszakértő 3 neve)** személyében.

A **(város 2 neve)**-i Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésének meghozatalakor még nem álltak rendelkezésre a **(orvos 2 neve)** háziorvos által megküldött orvosi dokumentációk, az akkori peradatokból alappal lehetett azt feltételezni, hogy **(néhai neve)** háziorvosa a tanúként korábban meghallgatott **(orvos 3 neve)** volt. Erre egyértelműen utal a keresetlevél és az érintett tanú vallomása is. Ennek megfelelően **(orvosszakértő 1 neve)** szakértő is ebből a feltevésből indult ki szakvéleménye elkészítésekor, tényként kezelve a magát az elhunyt háziorvosként megnevező **(orvos 3 neve)** által előadottakat. Mivel nem álltak rendelkezésre a **(orvos 2 neve)** háziorvos által később – azt követően, hogy fény derült a tényleges háziorvos személyére – megküldött orvosi dokumentumok, szakvéleménye nyilvánvalóan nem lehet megalapozott, az a releváns tényállás felderítése előtt került elkészítésre, alapvető peradatok hiányában, hiszen azt megelőzően csupán **(orvos 3 neve)**nak, a család orvos foglalkozású barátjának tanúkénti meghallgatására került sor anélkül, hogy a felperes a jóhiszemű pervitelre irányuló kötelezettsége (Pp. 8 §) körében tájékoztatta volna a bíróságot a tényleges háziorvos személyéről. Mivel mindezek következtében **(orvosszakértő 1 neve)** szakvéleménye nem a releváns, később megállapított adatokon, tényeken alapul, az ítékezés alapja nem lehet.

Az ítéltábla álláspontja szerint **(orvos 3 neve)** tanúvallomása ugyanakkor érdektelennek nem tekinthető. A tanú a 2009. március 25. napján megtartott tárgyaláson a hamis tanúzás

tilalmára történt figyelmeztetés (Pp. 172. § (2) bekezdés) ellenére úgy nyilatkozott, hogy a **(család neve)** családnak 1986. óta háziorvosa, **(néhai neve)**-t pedig e betegség kapcsán kezelte **((város 3 neve)-i** Városi Bíróság 2.P.20.042/2009/4. számú jegyzőkönyv, 2. oldal 2. bekezdés). Ezzel szemben a későbbi peradatokból megállapítható, hogy – állításával szemben – **(néhai neve)** háziorvosa **(orvos 2 neve)** volt. A néhai a tanú feleségének munkatársa és barátnője volt, a tanú tehát baráti minőségében segített betegségének tisztázásában. Mindezek miatt elfogulatlan tanúnak nem tekinthető. E körülményekre tekintettel az ítéltábla **(orvos 3 neve)** tanúvallomását a bizonyítékok közül kirekesztette.

A megismételt eljárásban felmerült új tényekre, körülményekre tekintettel viszont szükségtenné vált a szakértők együttes meghallgatása, hiszen kizárólag a későbbi szakvélemények alapultak a releváns, teljeskörű orvosi dokumentáción, peradatokon. Ezért az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során nem sértett lényeges eljárási szabályt a szakvélemények előírt ütköztetésének mellőzésével, az adott helyzetben csak az eljárás ésszerű időn belüli befejezését késleltette volna (Pp. 2. §). Megjegyzi az ítéltábla, hogy a hatályon kívül helyező végzés is csak az onkológus szakvélemény ismeretében, és csak arra az esetre írta elő a szakértők együttes, személyes meghallgatását, amennyiben ez az onkológus szakvélemény tartalmát is figyelembe véve szükséges.

Helyesen foglalt állást a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság **(orvosszakértő 3 neve)** igazságügyi orvosszakértő aggálytalan szakvéleménye alapján abban, hogy a perbeli esetben sem tapintási, sem olyan ultrahang lelet nem volt, ami alapján feltételezni lehetett volna rosszindulatú nőgyógyászati betegséget. A hasi panaszokon kívül egyéb pozitív lelet nem állt rendelkezésre, amely panaszoknak azonban rendkívül szerteágazó okai lehettek. A háziorvos, **(orvos 2 neve)** által megküldött orvosi dokumentumok sem támasztották alá a felperes előadását abban a vonatkozásban, hogy már lényegesen korábban észlelni kellett volna a betegséget. A dokumentáció egyértelműen cáfolta a felperes azon előadását is, miszerint a beteg állapota 2008. januárjától kifejezetten romlott volna. **(Orvosszakértő 3 neve)** orvosszakértő szakvéleménye egybecseng **(orvosszakértő 2 neve)** szakértő korábban szerzett véleményével, amely alapján az állapítható meg, hogy az alperes orvosai szakmai szabályszegést, mulasztást nem követtek el, az 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77. § (3) bekezdésében foglalt kötelezettségüket nem szegték meg, eljárásuk megfelelt a megkövetelt fokozott gondossági mércének. Ezzel a kártérítési felelősség (Ptk. 318. §, 339. § (1) bekezdés, 348. §), a felróhatóság alóli alperesi kimentés eredményre vezetett.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles viselni az alperes másodfokú eljárás során felmerült eljárási költségét,

meg.

A felperes az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése értelmében köteles a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

S z e g e d , 2014. év október hó 10. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k. . Bálint Attila s.k.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
 táblabíró